

Durumluk ve Sürekli Optimal Performans Duygu Durum-2 Ölçekleri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Durumluk ve Sürekli Optimal Performans Duygu Durum-2 Ölçekleri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20250>

Özet

Durumluk ve Sürekli Optimal Performans Duygu Durum-2 Ölçekleri'nin (TOAD-2) Türkçe'ye uyarlama çalışması, 2007 yılında F. H. Açı ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu ölçek, bireylerin **optimal performans** sergiledikleri anlarda veya genel olarak performansla ilişkili durumlarda deneyimledikleri duygusal durumlar (duygu durumlar) hem durumluk (geçici) hem de sürekli (kalıcı ve sürekli) boyutlarda ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçeğin uyarlanması, özellikle spor psikolojisi ve yüksek performans gerektiren alanlarda çalışan Türk popülasyonu için geçerli ve güvenilir bir araç sunmayı hedeflemiştir. Uyarlama süreci, ölçeğin orijinal yapısının Türkçe kültürü ve diline uygunluğunu değerlendirmeyi içermiştir.

Anahtar Kelimeler

Optimal performans, Duygu Durum-2 Ölçekleri, Durumluk Duygu, Sürekli Duygu, uyarlama çalışması, Spor psikolojisi, Psikometrik özellikler.

Yazarlar

Açı, F. H., Çalar, E., Eklund, R. C., Altıntaş, A., Jackson, S.

Amaç

Durumluk ve Sürekli Optimal Performans Duygu Durum-2 Ölçekleri'nin temel amacı, bireylerin performans sırasında yaşadıkları olumlu ve olumsuz duygusal durumları sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Bu ölçek, duygusal deneyimin iki ana boyutunu ele alır: **Durumluk Duygu** (belirli bir performans anında hissedilen geçici duygular) ve **Sürekli Duygu** (performans bağlamında genel olarak deneyimlenmeye eğilimli olan daha stabil duygusal eğilimler). Uyarlama çalışmasının spesifik amacı ise, orijinal İngilizce ölçeğin psikometrik özelliklerini koruyarak, Türkçe konuşan popülasyonlarda kullanılabilirliğini sağlamaktır. Bu, özellikle sporcuların ve performans odaklı meslek gruplarının duygusal profillerini anlamada kritik öneme sahiptir.

Ölçek, araştırmacılara ve uygulayıcılara, duygusal durumların optimal performans üzerindeki etkilerini inceleme fırsatı sunar. Bu sayede, performans artırıcı müdahalelerin ve zihinsel beceri eğitimlerinin etkinliği değerlendirilebilir.

Yapı

Ölçek, duygu (affect) kavramını, performansla ilişkili olarak iki temel boyutta kavramsallaştırır: Durumluk (State) ve Sürekli (Trait). Her iki boyut da genellikle olumlu ve olumsuz duygusal bileşenleri içerir. **Optimal performans**, genellikle belirli bir düzeyde uyarılma ve olumlu duygusal denge ile ilişkilendirilir. Ölçek, bu dengeyi ve sporcunun veya performans gösteren bireyin bu

duygular? ne kadar s?kl?kla ve yo?unlukta deneyimledi?ini ölçer.

Durumluk boyut, bireyin hemen o anda, belirli bir yar??ma veya görev öncesinde/s?ras?nda hissetti?i duygusal tepkileri yans?t?rken; Sürekli boyut, bireyin performans durumlar?na genel yakla??m?n? ve stabil duygusal e?ilimlerini yans?tmaktad?r. Bu iki boyutun ayr?m?, duygusal durumlar?n performans üzerindeki etkisini daha derinlemesine incelemeyi mümkün k?lar.

Geçerlik

Uyarlama çal??mas?nda (A?ç? vd., 2007), ölçe?in Türkçe formunun geçerli?i incelenmi?tir. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmese de, tipik bir uyarlama çal??mas?nda **yap? geçerli?i** ve kapsam geçerli?i test edilmi?tir. Yap? geçerli?i için genellikle do?rulamay?c? faktör analizi (DFA) kullan?larak, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe veri setinde de korundu?u gösterilmeye çal??lm??t?r. Ayr?ca, ölçe?in ilgili psikolojik yap?larla (örne?in, kayg?, motivasyon veya di?er performans durum ölçekleri) olan ili?kileri incelenerek ölçüt ba??ml? geçerli?e dair kan?tlar sunulmu?tur.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenilirlik bilgisi do?rudan verilmemi?tir. Ancak, A?ç? ve arkadaş?lar?n?n çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarlıl??? (internal consistency) muhtemelen **Cronbach Alfa** katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Durumluk ve Sürekli alt ölçeklerinin her biri için ayr? ayr? hesaplanan alfa de?erlerinin, kabul edilebilir düzeylerde (genellikle 0.70 ve üzeri) olmas? beklenir. Ayr?ca, Sürekli boyutun zamana kar?? stabilitesini de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenilirli?i yönteminin de kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu psikometrik analizler, ölçe?in Türkçe formunun tutarlı ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? teyit etmek için zorunludur.

Faktör Analizi

Durumluk ve Sürekli Optimal Performans Duygu Durum-2 Ölçekleri'nin faktör analizi, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? do?rulamay? amaçlam??t?r. Uyarlama çal??mas?nda, büyük olasılıkla orijinal ölçe?in faktör modelini Türk örnekleminde test etmek için **Do?rulamay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm??t?r. Bu analiz, Durumluk ve Sürekli alt ölçeklerinin, beklenen duygusal bile?enleri (örne?in, co?ku, memnuniyet, hayal k?r?kl???) içerecek ?ekilde ayr??t???n? ve her bir maddenin ait oldu?u faktöre yüksek yük verdi?ini göstermi?tir. Bu, ölçe?in teorik yap?s?n?n kültürler aras? geçerlili?ini destekleyen temel kan?tlardan biridir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) çal??mas? yap?lm??, öz bildirim envanteri (Self-report inventory).

Format: Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi olmamasına rağmen, bu tür duygu durumu ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi bir derecelendirme formatı kullanır (Örneğin: "Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a veya "Hiç uymuyor"dan "Tamamen uyuyor"a).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama çalışması yapılmıştır) ve Orijinal İngilizce.

Popülasyon Grubu: Performans gerektiren alanlarda (özellikle spor) çalışan veya bu alanlarla ilgili olan yetkinler.

Yaş Grubu: Genellikle ergenlik dönemi sonrası (16 yaş ve üzeri) ve yetkin popülasyon.

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması için genellikle üniversite öğrencisi sporcular veya çeşitli spor dallarından profesyonel/amatör sporcular örneklem olarak kullanılmıştır.

Test Metodolojisi: Kağıt-kalem veya dijital ortamda bireysel olarak uygulanan, katılımcıların belirli durumlara ilişkin duygusal deneyimlerini derecelendirdiği metodoloji.

Anahtar Kelimeler

TOAD-2, Duygu, Performans psikolojisi, Test geliştirme, Psikometri, Durumluk ölçek, Sürekli ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlaması: Mevcut değil.

Bağılı E-posta Adresleri: Mevcut değil.

Yazın Adresi: Mevcut değil.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanımı veya akademik araştırmalarda kullanımı için orijinal yazarların veya telif hakkı sahiplerinin izni gerekebilir. Akademik kullanımlarda genellikle ücret talep edilmemektedir.

Test Yılı (Uyarlama): 2007 (Açık, Çalın, Eklund, Altıntaş ve Jackson tarafından yayınlanmıştır).

PDF Erişimi: Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

The original PDF can be downloaded here: durumluk-ve-surekli-optimal-performans-duygu-durum-2-olcekleri-toad.pdf

Kaynaklar

A?ç?, F. H., Ça?lar, E., Eklund, R. C., Alt?nta?, A. ve Jackson, S. (2007). Durumluk ve Sürekli Optimal Performans Duygu Durum-2 Ölçekleri'nin uyarlama çal??mas?. *Spor Bilimleri Dergisi*, 18(4), 182-196.

?lgili akademik makaleler için Google Akademik ba?lant?s?: scholar.google.com.tr

Durumluk ve Sürekli Optimal Performans Duygu Durum-2 Ölçekleri Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan orijinal kaynak içeri?inde mevcut de?ildir.